

GLAVNI PROBLEM, KI BO SE ČAKAL REŠITVE

ZA MILIJONE BREZPOSELNIH NI ŠE IZHODA IZ MIZERIJE

Ali žele socialisti Rooseveltu neuspeh?—Rezultati demokratske administracije po 6. mesecih vlade

MNOGI čitatelji zamerijo socialistom, ker presoja program sedanje administracije za takozvano ozdravljenje narodnega gospodarstva s kritičnega stališča, namesto s slepim zaupanjem. Pravijo, da pišemo tako, kot da se veselimo vsakega neuspeha vlade v njenem prizadevanju, da pomaga brezposelnim delavcem. In drugič, da s svojo črnogledno pisavo jemljemo ljudstvu vero v Rooseveltove napore in v bodočnost.

Ljudje, ki nas tako presoja, in obsoja, kajpada niso socialisti, pač pa tu in tam čitajo socialistične liste, ali pa poslušajo socialistične govornike. In ker žele izhoda iz sedanje mizerije, mislijo, da smo mi tisti, ki nagajamo vladi, ali da ji ne privoščimo uspehov v reševanju problema brezposelnosti, ki je danes glavno in najtežje vprašanje, namreč najtežje za — demokrate!

To, da kritiziramo, še ne pomeni, da želimo vladi neuspeh v prizadevanjih omiliti ali odpraviti nezaposlenost. Poudarjamo pa, da je vsa njena ekonomska taktika zgrešena zato, ker bazira popolnoma na principih strohnelega gospodarstva. Ohraniti bogastva multimilijonarjem, ki so s svojimi grabežstvi povzročili krizo, ob enem pa dvigniti kupno silo ljudstva in zaposliti milijone, ki so v krahu profitarkega sistema izgubili ne samo zaslužke nego tudi prihranke, tu dvoje ne gre skupaj, in zato bo vsa takozvana rekonstrukcija sedanjega gospodarstva, zapopadena v Rooseveltovi N. R. A., končala s neuspehom, pa če bi mi želeli ali ne. Kajti dokler bo profit, bo na eni strani izkoriščanje in bogastva na račun izkoriščanja ter drugih socialnih krivice, in beda ter kaos med onimi, ki so za svoje preživljanje odvisni samo od svojega umskega in fizičnega dela.

Vlada je objubljala, da se bo do 4. septembra vrnilo na delo najmanj pet milijonov nezaposlenih. Danes je jasno, da so se njeni preroki motili.

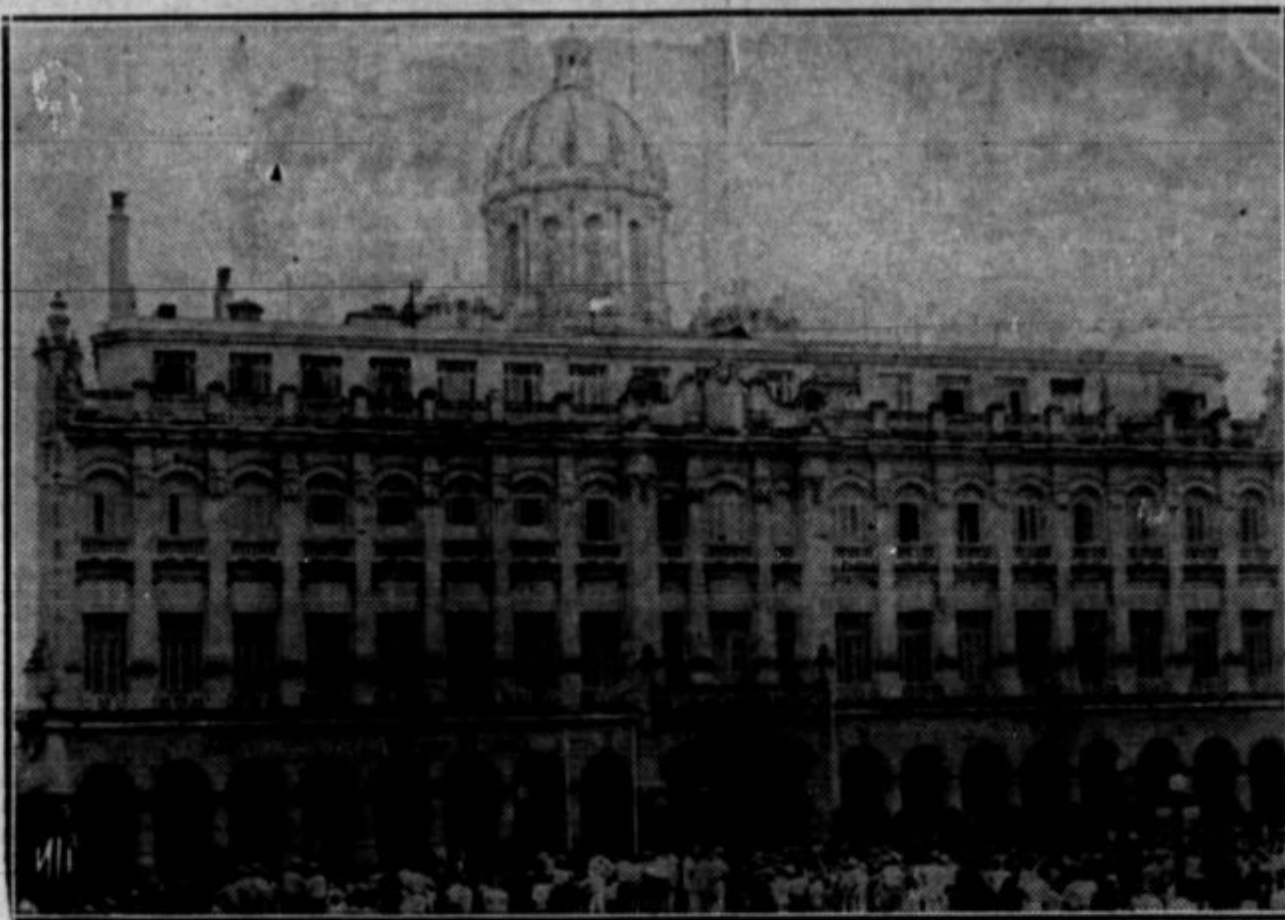
Vlada je trdila, da znači NRA novo poglavje v socialnih odnosih in da je za delavsko ljudstvo z nastopom demokratske administracije zavladala nova doba. Delavci, ki so vposljeni, vedo, da sprememb ni posebnih, in da so razmere v zvezi vsestranskim zagotovilom še vedno slabše kot kdajkoli v zadnjih treh desetletjih.

V pogajanjih za pravilnike se kapitalisti obnašajo zelo arogantno in se ne ozirajo dosti na potrebe delavcev, pač pa zahtevajo varnost profita. Delavskih zastopnikov sploh ni zraven razen par odbornikov unij, pa še tiste prezirajo, kot se je zgodilo npr. v slučaju, ko so odšli magnetne jeklarske industrije na svojem posvetovanju radi pravilnika skupno z zastopniki vlade iz ene sobe v drugo — samo zato,

Pogoj za povečanje Proletarca

Proletarec na 4. straneh je za zahteve našega gibanja absolutno premajhen. Bo pa povečan ako ste tudi vi pripravljene s pridružitimi onim, ki pomagajo v agitaciji za nove naročnike in listiravanju naročnin ter v zbiranju prispevkov v tiskovni fond. Le rezultati vašega dela bodo pripomogli, da začne Proletarec spet izhajati v večji obliki.

SAMO SPREMEMBA OSEB NE ZADOSTUJE

Revolucija na Kubi je sicer strmoglavila stari režim, toda novi pod predsednikom C. M. Cespedesa ne obeta biti dosti boljši. Dasi je bilo delavstvo tisti faktor, ki je s pomočjo generalne stavke in svoje organizirane sile vrglo diktatorja Gerarda Machada, vendar pa ta preobrat ni socialnega značaja. Zato nova vlada obeta le več političnih svobod, ne pa takih ekonomskih reform, ki bi ublažile bedo. Dokler se Kuba ne odrese nadvlade Wall streeta, in dokler bodo hodile vasovat v njene luke ameriške bojne ladje,

toliko časa si ljudstvo na Kubi ne bo moglo izbrati vlade po svoji volji. Na sliki je palača predsednika republike v glavnem mestu Havani, pred katero so se vrili veliki izgredi in poboji, ko pa je nastopil novi predsednik Cespedes in imenoval v kabinet med drugimi tudi par reakcionarjev, ki se od prejšnjega režima v ničemur ne razlikujejo, so prebivalci priredili proti taki izberi demonstracije in pripravili novo vlado in "ameriške interese" v velika skrbi. Nezadovoljnost med ljudstvom je velika.

BRUTALNOSTI HITLERIZMA V NEMČIJI NE PONEHAJO

"Zveri v človeških podobah se najde povsod. V civiliziranih deželah jih drže v ječah in v umobolnicah. V Nemčiji pa take zveri vladajo deželo..." To je stavek iz nemškega socialističnega lista "Neuer Vorwärts" iz članka, v katerem opisuje, kako je podivjana Hitlerjeva drhal umorila socialističnega voditelja 50-letnega Johannes Stellinga. Njegove ubijalce nazivajo za degenerance, v katerih so zamrla vsa čustva, ki bi imela dičiti razumnega človeka. Odgovoren za umor tega bivšega socialističnega poslanca in stotine drugih socialistov pa je kancelar Adolf Hitler, kajti s svojo grozljivo, da se bodo glave marksistov valjale v pesku, ko on pride na vlado, je dal fašistom licenco za krviško delo. Ko je Hitler prevzel vlado, je dejal, da mora v interesu "prerojenja" Nemčije poginiti tisoče marksistov, kar je bil uradni pečat na grozljivo o sekanju glav.

Nemčija je danes popolnoma pod vlado morilcev!

Umorjeni Johannes Stelling je pristopil v socialistično gibanje še ko je bil deček. Zaposlen je bil v otroških letih na pomolih v Hamburgu in se seznanil z delavci, ki so ga uveljavi v organizacijo socialne demokracije. Od tedaj je bil vsa leta aktiven; izredno poštvovalen sodrug. Bil je odbornik unije transportnih delavcev, član bivšega državnega zbora, odbornik raznih socialističnih društev, sodrugnik delavskega tiska, vsekakor v problemih municipalnega gospodarstva in eden izmed glavnih socialističnih voditeljev v Nemčiji. Po vojni je postal socialistični premier province Mecklenburg in si s svojim vzornim gospodarstvom pridobil spoštovanje tudi med nasprotniki. Toda ker so delavci Nemčije hoteli, da bo njihov Hannes samo med njimi in jih bodril ter učil, je pustil vlado in spet prevzel agitacijsko delo med ljudstvom. V Berlinu je bil član vodilnega štaba republikanske garde. Vслед težkega dela v mladosti in pomankanja je postal na starost bolehen. Koncem julija ga je ugrabila fašistična drhal v Koepenicku in ga mučila polagoma toliko časa, da je onesvestil. Nato so ga ubili, zašili v vrečo in vrgli v odvodni kanal, kjer so ga delavci našli več dni pozneje. Tudi ako bi človek mučil žival kakor so fašisti sodruga Stellinga, bi ga zaprli. Morilcem, ki so ubili Stellinga in v istem kraju iste dni še 40 drugih socialistov, se ni zgodilo ničesar, pač pa so bili — pohvaljeni za svoje patriotsko delo!

Vendar pa vlada s pomočjo svoje cenzure ni dopustila v noben list v Nemčiji niti ene vesti o tem umoru. Ima pač dovolj vzroka za to. Toda ko so delavci končno našli truplo svojega voditelja, so ga odpeljali v Berlin in ga upepelili. Vest o zločinu pa so širili ustmeno. Na pogreb, ki se je vršil 11. julija, se je zbrala velika množica.

(Dalje na 2. strani.)

EDEN IZMED VZROKOV PROSPEHA GANGSTERJEV JE V PROTEKCIJI

"Skoro v vsakem velikem mestu so gangsterji in raketirji važen činitelj mašine, ki vlada občino." To je dejal pred Copelandovo senatno komisijo federalni distriktni pravnik George Z. Medalie. Omenjena komisija preiskuje vzroke razvoja ameriškega raketirstva in gangsterstva. Senator Copeland, ki je član newyorške tamanitske mašine, je skušal zveznega pravnika zavrniti, če nima v mislih morda le tiste gangsterje, ki imajo tu in tam podporo vplivnih politikov, toda Medalie je vztrajal pri svoji izjavi, da so gangsterji in raketirji v splošnem sestavni del mašin, ki vladajo ameriška velika mesta. Dasi je Medalie republikanec, ni delal med republikanci in demokrati nobene izjeme. Dejaj, da so izvoljeni politični uradniki v administracijah mest odvisni za ponovno izvolitev od raketirjev, in v povračilo za glasove jih protektirajo v njihovih nepostavnih poklicih. Medalie je na tem zaslišanju dejal, da kakor so lahko očistili mesta v Evropi, tako bi jih lahko tudi v Ameriki, ko hitro se bi ločilo gangsterje od politike. Ampak Medalie je tu povedal samo pol resnice. V evropskih mestih imajo politične stranke programe in so idejno ter filozofično orientirane. V tej deželi pa se demokrati in republikanci tepejo samo in edino za službe, katere jim služijo potem za lestvo k graftu. Dokler v ameriških mestih ne bo strank, kakor je npr. v Milwaukeeju, kjer imajo socialisti vsaj del uprave v svojih rokah, toliko časa se gangsterji ne bodo ločili od "politike".

"Zmrznjene" vloge

V nacionalnih bankah, ki po bančnem moratoriju še niso dobile dovoljenja za obnovo poslovanja, je ena milijarda 750.000.000 dolarjev "zamrznjenih" vlog.

NEMŠKI SOCIALISTI SVOJIM SODRUGOM

SOCIALISTIČNA stranka Nemčije, katera ima zdaj svoj glavni urad v Pragi na Češkem, je dne 27. julija naslovila ameriškemu delavstvu sledeči proglas z apelom za gmo-

no in moralno podporo: "Ameriškemu ljudstvu: Nemški fašizem je uvedel krvavi teror, povzročil težko pomanjkanje in nezno mizerijo med milijoni moških, žensk in otrok. Desettisoče jih gineva v ječah, zaporih in koncentracijskih taborih samo zaradi njihovih mnenj in prepričanj, ki so neljuba sedanjim vladarjem Nemčije. Preganjajo jih, ker so delovali za mir in prijateljstvo med narodi, ali pa zato, ker so židovskega porekla, pa čeprav rojeni v Nemčiji od nemških mater.

Zene in otroci teh žrtev terorja so v veliki potrebi. Sto tisoči so izgubili vire za preživljanje. Nešteto je onih, ki žive skriti v strahu za svoje življenje, in velika množina pa je pobegnila preko mej Nemčije brez sredstev in brez takih svojcev, ki jim bi mogli z doma pomagati v borbi za kruh in pravico.

Preganjanja naraščajo z dneva v dan. Oblast zapira žene in otroke kot talce. Grozote španske inkvizicije se v Nemčiji ponavljajo. Knjige največjih mislecev vseh dob so prepovedane in uničevane v plamenih. Tisoče ljudi je bilo in je v zaporih mučenih do smrti, ali ustreljenih v poskusih pobege, ali pa so jih rablji stlačili v vreče in jih utopili v rekah.

Triumf fašizma bi bil sramota za Evropo in ves civiliziran svet. Za vse liberalno misleče ljudi naj bo geslo: "Čast človečanstva je poverjena nam. Branimo jo!"

MI, nemški socialni demokrati ostanemo zvesti svojim idealom. Zdaj, kot v prošlosti, stegnimo po zgrajbi socialnega reda, ki prinese ljudstvu mir in svobodo, DELO in KRUH delavskemu razredu! Vслед tega programa imamo v sedanjem režimu Nemčije smrtnega sovražnika. V naših naporih nas spremlja zavest, da se borimo v duhu MILIJONOV nemških delavcev, katere je krvavi režim primoral v molk in uvedel nad njimi nepopisni teror. Toda tudi še večja brutalna strahovlada ne bi mogla omajati njihove vere v demokracijo.

V imenu teh delavcev, v imenu vseh v Nemčiji, ki ljubijo svobodo, se obračamo do vseh tistih elementov v Zedinjenih državah, katerim je za pravico in svobodo, s prošnjo za so-družno podporo. Pridite na pomoč junaškim naporom persekutiranih in mučenih nemških socialistov, da bo zmaga dneva njihova. Naša borba je vaša borba in naši cilji so tudi vaši.

Eksekutiva social-demokratske stranke Nemčije. Otto Wels, predsednik. Praga, Češkoslovaška, dne 27. julija 1933.

V Zed. državah deluje v pomoč socialističnemu gibanju v Nemčiji Liga proti fašizmu, kateri načeljujejo vodilni ameriški socialisti. Njen naslov je: League Against Fascism, 7 East 15th St., New York.

ZUNANJA TRGOVINA SOV. UNIJE IZKAZUJE BILANCO

Izmed vseh dežel izkazuje v zunanji trgovini sovjetska Unija v prvi polovici tega leta še skoro najboljšo bilanco. Njen izvoz v omenjeni dobi je znašal 224.572.000 rubljev, uvoz pa 190.914.000 rubljev. Prebitok v prid Rusije je torej znašal 33.658.000 rubljev (okrog 16 in pol milijona dolarjev). Značilno je, da je imela sovjetska Rusija največji promet z Nemčijo, v zvezi brutalnemu Hitlerjevemu preganjanju komunistov. Izkazalo se je, da Anglija bojkotira nemško blago v veliko večji meri, kakor pa komunistična Unija sovjetskih socialističnih republik. Trgovski interesi so včasih pač veliko jačji, kot pa načelne razlike, kar se je izkazalo tudi med odnosi sovjetske Unije in Italije.

V omenjeni dobi je sovjetska trgovina prodala Nemčiji za približno 48 milijonov rubljev blaga, medtem ko ga je kupila od Nemčije več kot za dvakrat tolikšno vsoto. Nemčija ima torej prebitok.

Na drugi strani sta Anglija in Francija kupili od Rusije veliko več kot za 100 milijonov dolarjev. Angliji npr. je prodala za 31.773.000 blaga, medtem ko ga je kupila od Anglije samo za 18.257.000 rubljev. V Francijo je Rusija izvozila za 12.166.000 rubljev blaga, kupila pa ga je od Francije za 2.979.000. Največ dobička je torej dala Nemčiji, prebitok pa ima z izvozom v druge kapitalistične dežele, v katerih komuniste najmanj preganjajo. Trgovina ima pač svoje muhe in je zelo nerada in težko sentimentalna.

Veliko se govori in piše o možnostih pojačanja trgovskih odnosov med Zed. državami in Rusijo. V prvih šestih mesecih 1933 je izvoz iz Rusije v Z. D. znašal 5.420.000, uvoz iz te dežele v Rusijo pa 5.844.000 rubljev. Razlika je torej majhna. Ako dovolj ameriška industrija in ameriška vlada sovjetski Rusiji znatne kredite, bo postal ameriški uvoz v Rusijo veliko višji. To bi zmanjšalo izvoz iz Nemčije, toda nemški izvoz v Rusijo je itak finančno večinoma ameriški kapitalizem.

Tudi v javnih gradnjah beleži sovjetska Unija napredek. Letos je izročila prometu prekop med Baltikom in Belim morjem, ki je okrog 140 milj dolg. Gradili so ga 15 mesecev. Razen nadzornikov so bili vsi delavci na tem prekopu politični kaznjenci. Vслед pridnega dela je bilo julija t. l. 12.484 teh kaznjencev oproščenih, ostalim pa so bile kazni znizane. Kanal je zmanjšal distanco med Leningradom in Arhanglom deset dni plovbe.

Zbor soc. internacionale

Delavska-socialistična internacionalna ima v Parizu izreden kongres, ki je bil odprt 21. avgusta. O njemu bo poročano v prihodnjih številkah Proletarca.

Izlet čikaških socialistov

Soc. stranka čikaškega okraja bo imela svoj piknik v soboto 2. septembra v Pilsen parku na W. 26th St., blizu So. Kedzie Ave.

Tridesetletnica kluba št. 1 JSZ in druš. Slavija SNPJ

V nedeljo 29. oktobra bo v dvorani ČSPS v Chicago praznoval jubilej tridesetletnice klub št. 1 JSZ z obširnimi sporedom. Meseca novembra pa bo imelo enako obletnico društvo "Slavija", katero je bilo ustanovljeno par mesecev pozneje kot klub, toda več mesecev prej kot pa je bila iz vrst tega društva ustanovljena Slovenska narodna podpora jednota. V odboru za klubovo proslavo so za sestavo programa od dramskega odseka Fr. Zaitz, L. Beniger in J. Rak, od Save pa Fr. Alesh, J. Garden in F. Kmetec. V odboru za aranžiranje slavnosti društva "Slavija" so Fr. Alesh, Anton Garden, Joško Oven, Simon

Trojar in Frank Zaitz, vsi člani kluba št. 1. To je značilno zato, ker dokazuje, da sta si obe organizaciji ostali sorodni skozi vseh trideset let svojega obstoja.

Podvzetje, ki se dobro izplačuje

Ameriški telefonski trust izplačuje skozi vsa sedanja kriza enako visoke dividende, kot jih je v dobi viška "prosperite-te". Niti letos in lani jih ni znižal. Vsakega četrta leta izplača okrog 42 milijonov dolarjev dividend.

PROLETAREC

List za interese delavskega ljudstva.

Izhaja vsak četrtek.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

Glasilo Jugoslovanske Socialistične Zveze
NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00;
za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.
Inosemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopijski in oglaševalski listi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Thursday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co., Inc.
Established 1906.

Editor: Frank Zaitz
Business Manager: Charles Pogorelec

SUBSCRIPTION RATES:

United States, One Year \$3.00; Six Months \$1.75;
Three Months \$1.00.—Foreign Countries, One Year
\$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2639 W. 26th ST., CHICAGO, ILL.
Telephone: Rockwell 2864.

546

Godrnjanje narašča

Predsednik Roosevelt ima zdaj za sabo ogromno večino ljudstva, katero še vedno veruje, da je on tisti Mojzes, ki je sposoben priklicati mano z neba in odpeljati milijone brezposelnih k novemu zaslužku. To vero v ljudstvu so pomagali ustvariti vsi kapitalistični listi, ki po danem načrtu in navodilih priobčujejo pripravljeno gradivo, katerega dobivajo iz vladnih in napol vladnih propagandističnih pisarn. Tudi posamezniki se kosajo v zatrjevanju, kako so pripravljivi in kakršnekoli oziru pomagati predsedniku da se iz vleče deželo iz krize. Ali na skrivaj marsikdo teh žurnalistov in magnatov godrnja, ko se jim zdi veliko tega, kar se uganja v imenu vojne proti depresiji, preotročje. Nekaterim tudi ni ljubo, ker se razni nepoklicani "profesorji" in slični ljudje vtrkajo v njihove zasebne zadeve in privatni biznis. V Daily News v Chicagu je bil v izdaji z dne 2. avgusta na prvi strani članek, v katerem uredništvo izjavlja, da je podpiralo Rooseveltovo politiko od dneva, ko je stopil na predsedniško mesto, toda zdaj ima pomisleke, češ, da Roosevelt preveč na slepo eksperimentira in vsled tega se je njegova akcija za sprejem splošnega pravilnika za vse obrate po mnenju omenjenega dnevnika popolnoma izjalovila.

Dnevnik Denver Post istotako zagotavlja, da je podpiral Roosevelta in njegov program, toda zdaj je šel predsednik predaleč, kajti to, kar počne, je v resnici voda na mlin trstov in — delavcev. S svojim splošnim pravilnikom bo uničil vsa mala podjetja in ves srednji sloj, je mnenje urednika tega denverskega žurnala, ki se bahavo proglašja za najboljšega na svetu.

Predsednik Roosevelt sam ni gotov, kakšni bodo učinki njegovega "eksperimentiranja". Ve le, da ima zdaj za sabo še dovolj jako moralno silo, da lahko izvede kakršnekoli pritisk bodisi nad industrialci ali nad delavci. Zato kuje zdaj, ko je vroče. Glavna Rooseveltova želja je, da se zaposli brezposelne milijone. Na ta način bi se razbremenilo vladne blagajne podpiranja brezposelnih, zato pa je tudi določil tako malenkostne minimalne plače, namreč od \$12 do \$15 na teden za delavce vseh poklicev. Kompanije sicer smejo plačati več kot toliko — toda Rooseveltov načrt v bistvu pravi, da je boljše, če se zaposli čimveč delavcev magari za male plače, kot pa omejeno število z medzdo od \$20 do \$30 na teden. Tudi delavcem, ki so dolgo brez zaslužka, je po volji, če dobe delo. Toda nagara se človek kmalu in potem vpraša tudi za plačo. Delavci pod "novim dealom" bodo kmalu zahtevali ne samo delo nego i plače, ki bodo vsaj z daleč zmogovale sedanje cene življenjskih potrebščin.

Četrta obletnica

Dne 28. avgusta bo četrta obletnica smrti Jožeta Zavertnika. Na konvenciji SNPJ 1. 1929 je bil še aktiven in se živo zanimal za vse probleme te jednote. V bojih z načelnimi nasprotniki se je na omenjeni konvenciji še udeleževal, toda v glavni odbor ni več kandidiral. Zavele se je počitka, ki ga je bil resnično potreben, toda vzel si ga je prepozno. Tri mesece po konvenciji je umrl. Prošla konvencija se je vršila brez njegove osebne prisotnosti. Toda tisti, ki so delali v skupnem taboru s pokojnikom, so se bojevali tudi na tej, kakor na prejšnjih, da Slovenski narodni podporni jednoti ohranijo delavske ideologijo in članstvu značaj razredne zavednosti.

Tako se delo, ki ga je vršil pokojnik, nadaljuje in se bo nadaljevalo. To mu je najizrazitejši spomenik. Na tiste pa, ki davijo vse, kar je pokojnik zastopal, ki rujejo proti gibanju, v katerem je imel svojo dušo, se pokret ne ozira. Če je bila "duhovna" vzgoja ki jim jo je dalo nazadnjaštvo, jačja kot pa vzgoja, kakršno jim je nudil Jože Zavertnik, je to pač slabo za tiste ali tistega, ki se je niso navzeli, toda njihovega dela ne bodo porušili, ker zidarji socializma in socialistične vzgoje ne pušče, da jim bi kdo pretrgal vrste.

MAŠČEVANJA NA KUBI

Gerardo Machado, pobegli, strmoglavljeni predsednik Kube, se je vzdrževal na površju več let s pomočjo terorja, ki ga je izvajala nad ljudstvom njegova tajna policija, svana "porra", in s korumpiranim poslanecem ter lokalnih oblastmi. Po preobrtu se je srd ljudstva vrzel najbolj proti porri. Vaskaga Machadovega "tajnega" policaja, ki so ga zalotili, so na mestu ubili. Na tej sliki je ubiti načelnik porre A. Jimenez.

BRUTALNOSTI HITLERIZMA V NEMČIJI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

ka množica. Ko so začeli rakev s truplom pokojnega Stellinga spuščati v krematorij, je nekdo na galeriji zaklical: "Hannes, ti nisi mrtev!" In vsi, ki so bili v dvoranah, so nato hipoma vstali, dvignili stisnjene pesti in zaklicali "Svoboda!" Policaji, ki so bili poslani, da nadzirajo pogrebno svečanost, so bili v zadregi, toda aretirali niso ob tej priložnosti nikogar. Tako poroča Deutsche Freiheit.

V Parizu se je vršila v spomin pokojnemu sodruku Stellingu mednarodna pogrebna svečanost in demonstracija proti umoru. Emil Vanderveide je govoril v imehu socialistične internacionale. Množico tisoče glav je na koncu svojega govora pozval, da naj v spomin Stellinga in stotine drugih žrtev Hitlerjevega terorja vstane. Množica je stala minuto molče, nato pa je predsednik zborovanja Graziani zaklical: "Vkljub vsem — živila internacionala!"

Teror nemškega fašizma divja dalje. Vsa dan se dogajajo novi umori, vsak dan najdejo ubita trupla marksistov v gozdovih in v vodah, poročajo evropski socialistični listi.

Kadar iščejo sorodniki svoje, ki so "izginili", odgovarja fašistična oblast, da se bržkone kje skrivajo, ali pa so "pobegnili" preko meje. Toda v nemalo slučajih najdejo njihova trupla, na katerih so neizbrisni znaki fašističnih grozodejstev.

V Nurembergu so fašisti zavratno ugrabili, mučili in umorili znamenitega odvetnika dr. Rosenfelderja. Blizu Münchena so umorili odvetnika dr. Alfreda Straussa, ker je "razžalil" fašistične voditelje. V Hamburgu so obglavili štiri komuniste. V Berlinu je bolnišnica, o kateri ne sme časopisje v Nemčiji ničesar poročati. V nji je kakih 500 socialistov in komunistov, ki so bili pretepeni in mučeni. Nekateri so pohabljeni, ali pa smrtno zbiti, med njimi bivši socialistični poslanec Willi Koska, bivši načelnik socialističnega Rdečega križa. Podrobnosti o tej bolnišnici so izvedeli zastopniki inozemskega tiska po tajnih virih, kajti obiski niso dovoljeni. Kadar bolnik v tej bolnišnici umre, ga tajno pokopljejo in sorodnike obveste o smrti šele pozneje. Ker je bivši socialistični vodja Phillip Scheidemann, ki je preganjanju utekel na Češko, napisal članek, v katerem prerokuje dan obračuna nemškemu fašizmu, je fašistična oblast aretirala pet njegovih sorodnikov za talce in jih mučila. Nato jih je z grožnjami, da vdrugič ne uidejo smrti, dne 15. avgusta izpustila. Scheidemanova hči si je vsled neznosnega preganjanja sama končala življenje. Vsa njegova družina živi v veliki bedi.

Več tisoč marksistov vseh struj je bilo že ubitih, in tisoče jih je v koncentracijskih tabo-

rih, kamor so jih Hitlerjevi razbojniki nagnali zaradi "osebne" varnosti. Nemalo jih je v bolnišnicah. Fašistični tisk pa piše o "sijajnem uspehu pri uničevanju marksistične mrčesi". Toda mnogi znaki pripovedujejo, da Nemčija ni Italija. In ko zagrmijo, se bodo glave Hitlerjevcev "valjale v pesku".

O smrtni nezgodi in drugem

McIntyre, Pa. — Ker v tem listu ne vidim dopisov iz te rasebine, sem se odločil napisati poročilo o tem in onem. Dne 11. julija je bil ubit pri delu v rovu Nick Kavsek, dolgoletni član SNPJ. Jaz, kot njegov sodelavec v času nesreče, sem se rešil po čudnem naključju brez poškodb. Pogreba pokojnika, ki je bil civilen, se je udeležilo nad tisoč ljudi. Več ko 250 avtov je bilo v povorki, pa jih je bilo še premalo za vse in je moralo dosti ljudi ostati doma. Pokojni je bil zelo mirne narave, po mišljenju svobodomislec in zvest priista socialističnega gibanja. Doma je bil iz Dobja, fara Mirna na Dolenjskem. Bil je star 44 let.

Dne 4. avgusta smo premozarji tukaj zastavali vsi kot en moč, 800 po številu, ker družba ni hotela ugoditi našim zahtevam. Dne 9. avgusta je predsednik UMW John Lewis stavko preklical. Zdej imamo svoje ljudi pri tehtanju in premog je vseled tega nekoliko težji kot prej. Pri povprečnem vozičku nakopanega premoza se to pozna od 300 do 500 funtov. Zdej smo odvisni od naredb, ki jih za premozovniško industrijo "er delavce, ki garajo v nji, kuhajo v Washingtonu. Kaj dobre za nas menda ne bodo. Najbrže bomo zopet pozabljeni, kot ponavadi.

Kar se tiče delavske politike, je tu bolj šepavo. Nekaj govore, da bi nominirali delavci svoj tikek za volitev v Indiana County, ker so vsi sedanji uradniki pod kontrolo kompanije in je naravno, da delavci nimajo posebno v stvarkah nobenih pravic. Tu so tri slovenska društva, vsa "delavska", ampak pri zadnjih volitvah so bili za socialistično listo oddani samo trije glasovi! Bo pač treba še veliko orati, da ljudstvo spregleda. — Anton Modic.

V organizacijo!

Cleveland, O. — Delavci, ne bodimo mlani! Brez naše volje in našega dela ne bomo organizirani. In jasno je čedalje bolj, da brez organizacije smo nič. To se vidi pri Rooseveltovih pogajanjih za pravilnike. Oz priznava delavcem pravico kolektivnega pogajanja, ampak če nismo organizirani, so pri sklepanjih navzoči samo zastopniki kompanij in vlade.

Ako ameriški delavci zahemarijo organizacijo tudi v teh težkih časih, bo konec konca zavladal fašizem in tedaj pride za nas novo gorje. Žurimo se, da ne bo prepozno. Pristopite v Jugoslovansko socialistično zvezo, kjer je mesto za nas vse, da so bomo skupno z ameriškim delavstvom v socialistični stranki borili za svoje pravice. — Joseph Lever.

Učinki nire

Little Falls, N. Y. — V tukajšnjih obratih so delavniki regulirali po dolečbah nire, kakor drugod, vendar pa ne toliko, kot je bilo v časopisju prvotno obljubovano. Tu, kjer delam jaz, je znižan na 40 ur in plača pri delu, ki ga opravljamo, je \$8 na teden, torej manj, kot pa zahteva "new deal". Nekateri so dobili po \$13 na teden. Nekateri so prej več zaslužili in zdaj so jim odtrgali v prid onih, ki so dobili povisjanje. Po teh spremembah ni bilo zadovoljstva med delavci, ker so pričakovali več kot pa ta navidezna izboljšanja. Elizabeth Penich.

Redek jubilej

Chicago, Ill. — Klub št. 1 obhaja to leto tridesetletnico obstanka. Ta redki jubilej bo praznoval v nedeljo 29. oktobra v dvorani C&PS ob prevajanju bogatega soreda.

Klub št. 1 je najstarejša slovenska napredna delavska organizacija v Zed. državah. Vsi svojimi 30. letom je klub enako mladostno živahen in delaven kakor prva desetletja — v marsikaterem oziru je še celo bolj agilni.

Slavnost 30 letnice kluba mora biti naša največja prireditve. In to bo, ako se pri sodelovanju za spored in pri razpečevanju vstopnic pridrujo vsi člani in članice. — P. O.

O "mrazu" v marcu in pikniku, ki bo 27. avgusta

Detroit, Mich. — Mesec marec zadnje spomlad bo gotovo ostal slehernemu v spominu radi njegove "nizke temperature". Ta generacija in morda tudi druga se ga bo spominjala, kajti letošnji marec je bil najbolj mrzel kar se jih more kdo spominjati. Še v nobenem mesecu ni naenkrat smrznilo toliko toplih bank kakor v marcu 1933. Spominjala se ga bo tudi organizacija Slovenskega narodega doma, kajti tudi nji ni prizanesel marčni mraz. V zmrznjeni banki ima vloženega 60 odstotkov od rojakov zbravnega denarja stavbenega sklada.

Ker ne vemo, kdaj bo šla temperatura toliko navzgor, da odtaja banke, in bi mi šli s svojim delom za dom navrej, priredimo piknik v nedeljo 27. avgusta na Trampuševi farmi, Nine ml. rd. in Russell. Na pikniku bo vsa in vsakemu bo prvovrstno postreženo. To je prvi in zadnji piknik SND v tej sezoni. Joe Korsich.

Izlet čitateljev Proletarca v Chicagu

Chicago, Ill. — Naročniki in drugi prijatelji Proletarca v Chicagu in okolici bodo imeli izlet v nedeljo 17. septembra na Keglov vrt v Willow Springsu. Igral bo J. Kochevarjev orkester. Vstopnina je prosta. Prebitek je namenjen v tiskovni fond Proletarca. Agitirajte za udeležbo! Še zdaj med svojimi prijatelji in znanci, da bo družba na tem pikniku čimvečja. — P. O.

Tragedija nemškega delavstva

Detroit, Mich. — Kolo svetovnih dogodkov se vrti v hitrem tempu. Politična situacija in ravnotežje vesleli, sta za vladujoči razred glavni problem. Nas, priproste plebejce, pa predvsem zanima svetovna borba razredno zavednega delavstva. Mlada Rusija je pogumno prenesla svoje porodne bolečine. Njeno dete, dasi je muhast paglavec, se je že otreslo vseh iluzij in pričelo korakati v solzljive smer. Ameriške mogotece je pa Roosevelt še enkrat potegnil iz blata, jih lepo umil, posadil na klop ter jim rekel, naj bodo pridni, ker z ognjem se ni dobro igrati. Po časopisju so se vsled tega podirale gore, rodila se je pa neka čudna živalica s imenom "nira". To strašilce je pa skrajno ponižno in nima nič skupnega s starorimskim tiranom Nerom. Šparija si gradi novo civilizacijo enakosti in bratstva. Mogočne ovire, ki se ji stavijo na pot, krepko podira. Resnost položaja zahteva močne roke in to ima Španija v osebi socialističnega voditelja Caballero, ki je izjavil, da ako žse mora imeti španska republika diktator, tedaj bo imela socialistično. Ta izjava je krepka zaščita predvsem nemški socialni demokraciji, ki si je s svojo toliko opevano demokracijo izkopala lastni grob. Za tragedijo v Nemčiji sta odgovorni obe delavski stranki. V skupnem nastopu bi igraje prekrizale Hitlerjeve mahinacije in si osvojile vladu. Toda kot povsod so tudi v Nemčiji komunisti, po navodilu iz Moskve, rabili svojo energijo za uničenje socialistov, medtem so pa ostali osamljeni na bari-

kadah brez municije in Hitlerjevi biriči so imeli z njimi kaj lahko delo. Njih revolucija se je kljub relativno močni kom. stranki razbilna v nič. Na drugi strani so pa socialisti s svojo toleranco napram burjavnosti zamudili slatke prilike, ko ni bilo še o komunistih ne duha ne sluha. Stevilo socialistov v drugih deželah, ki so z bojaznijo zasledovali oportunistem nemških socialistov, je postajalo od dne do dne večje. Bill so pa tudi taki, ki so vsako akcijo nemških soc. vsled bojazni nad komunistično revolucijo odobraval. Vseled oportunistične taktike so se nemški socialisti znatno oddaljali od Marksovih principov. Bojevni duh je izginil. Ostala je še samo strogo disciplinirana stranka za volilne kampanje. Pa je prišel Hitler ne z glasovnico, pač pa s puško in mogočna nemška socialistična stranka se mu je udala brez upora. Ista usoda je tudi doletela močne strokovne unije, ki so jih kontrolirali socialisti. Njeni voditelji neprinravnjeni in presenečeni vsled Hitlerjeve drznosti, so bili takoj pripravljivi skleniti z njim sramotni mir. Iz tega sledi, da je demokratska taktika v civiliziranih državah v mirnem času razmeroma učinkovito sredstvo toda v nenormalnih okoliščinah — ne kljubuje niti najneznatnejšemu viharju. Nemški kapitalizem je vsled oportunizma soc. demokratov živel z njimi v dobrih odnosih. Prepričan je bil, da mu od njih ne preti nikaka nevarnost. Večina soc. voditeljev pa ni računala s psihologijo mase, ki je vedno glasneje zahtevala militantne akcije in posledice so bile občutna izguba mandatov pri volitvah in pa porazi v parlamentu. V Nemčiji ni danes nikakega radikalnega gibanja več. Hitler je v sedlu — kako dolgo bo, ne ve nihče. Ena stvar je pa gotova — kakor Roosevelt s svojo "nira" ne bo rešil ameriškega kapitalizma, tako ne bo Hitler s svojo "svastiko" nemškega. Zraki nezadovoljstva z njegovim režimom se že kažejo in ne bo dolgo, ko bo rudeč prapor zopet postal simbol delavskih množic — toda povojni socializem mora s poti, na njegovo mesto bo pa stopil revolucionarni, proletarski socializem, ki se bo v temnih dneh tudi boril zase. Nemška tragedija naj služi vsem socialistom za nauk. Frank Česen.

Važna seja in diskuzija

Chicago, Ill. — Seja kluba št. 1 v petek 25. avgusta bo zelo važna. Na nji bo med drugim poročano o načrtu za spored slavnosti klubove tridesetletnice.

Po seji bo nadaljevalje diskuzije o fašističnem prevratu v Nemčiji in taktiki nemških delavskih strank. P. O.

PIKNIK soc. stranke v Chicagu bo v soboto 2. sept. v Pilsen Parku

na 26. cesti in Albany Ave.

Kdor ima vstopnice, izdane za piknik 2. julija, so veljavne tudi na tem.

Vstopnice so po 25c.

Kupite jih od članov JSZ, ali pa v uradu Proletarca.

Igre Plesna zabava Govorniki

PRICETEK PIKNIKA OB 4. POPOLDNE.

V SOBOTO 2. SEPTEMBRA Pridite Vsi! Pridite gotovo!

Novi provizorični predsednik republike Kube dr. Carlos Manuel de Cespedes, ki ga je odobrila tudi ameriška vlada.

PO COLORADU

FRANK ZAITZ

(Nadaljevanje.)

Ako bi sodil naše rojake v Coloradu po slikah, ki jih imajo po stenah, bi jih moral smatrati za jako pobožne. Tudi tisti, ki ne hodijo k maši vsako nedeljo, niso brez njih. V marsikaki nasebini jih ima povprečna familija več, kot pa na pr. v Jolietu, ki slovi za eno najbolj bogaboječih slovenskih nasebin. Ali pa se mi je le zdelo, da jih je toliko.

Ko me je peljal Frank Boltezar iz Puebla skozi Walsenburg proti Trinidadu v Rapson, smo se ustavili pri Blažu Strovasu. Pred štiri leti je bil delegat na konvenciji SNPJ. "Vedel sem, da prideš, in če bi me ne bilo do ma, sem pustil otrokom denar, da bi ti ga dali za naročnino," mi je dejal. Tudi Blaž je preskrbljen s takimi slikami in z običajno kapelico v kotu. Frank L. Tomšič, ki je bil z nami, se je ponorčeval radi tega. Ampak Blaž je svoje sorte šaljivec in mu ni lahko do živga. Dejal je, da ima tablo s kapelico v nji obešeno na steni zato, ker ima zid v kotu luknjo, pa jo je na ta način najlažje zamasil. In domovina je bila rešena!

V tej krizi građe povsod nove ceste, deloma iz potrebe, in pa zato, da brezposelni ne dobe podpore zastoj. Blaž Strovas ima malo posestvo in gasolinsko postajo, ter, ako se ne motim, dvanajst otrok. Povedal mi je število, pa se ne spominjam točno. Dober lučaj stran so zgradili novo cesto in njegova gasolinska posaja je s tem izgubila staro veljavo. Pa se Blaž nič ne huduje raditega. Pravi, da ne bi pomagalo, kar je pametna filozofija.

Stavke premozarjev, ki so se vršile v prošlih dveh desetletjih v južnem Coloradu, so zapustile med našimi rojaki veliko nesoglasij. Posamezniki in družine so si v razprtjah zaradi očitkov, da ta ali oni ni bil lojalen v tej in tej stavki. Tudi v nekaterih društvih so nastale vsled tega neugodne posledice. Iz enih so nelokalneže izključevali, namreč ako so bili stavkarji v večini. In drugod, kjer niso bili, so jih sprejemali, stavkarji pa so bili v defenzivi. Konfuzijo je povzročalo tudi to, da ni vseh stavk vodila ena in ista unija. Ampak kljub vsem tem izkušnjam volja za odpor proti krivicam v naših ljudeh ni izumrla. Ko pride čas, in bodo pozvani, odidejo spet na fronto v boj za večji in boljši grizljaj.

V Walsenburgu so imeli Slovenci zadruzo. Zapeljali smo se prednjo, toda trgovina je prazna, le napis, "slovenska kooperativna trgovina", je še vedno nad izloženimi okni. Rojaki so mi pravili, da je propadla vsled krize. Preveč so ljudje kupovali na up, pa ji je zmanjkalo denarja, blaga in kredita. In kot je navada v takih slučajih, tudi vodstva ne prezo v svojih kritikah. Dostikrat so take graje še najbolj upravičene, toda so prepozne.

Na cesti blizu poslopja bivše zadruge se je naš avto ustavil, ker je mimo sopihal miljo dolg tovorni vlak proti jugu. In na tem vlaku je bilo več ljudi, kot pa se jih vozi v treh ali štirih osebnih vlakih! Pač, kriza! Danes trampe ne preganjajo več toliko kot nekoč, samo da se ne utabore. In zato imajo mesta in države z železnicami nepisan spozrazum, da naj prevažajo armado brezposelnih kamorkoli, ker je to boljše, kot pa če bi vse te čete padle na ramena oskrbe posameznih krajev.

Na tovornih vlakih železnice Denver Rio Grande Western zem videl ne samo moške, nego tudi ženske in otroke — prava slika mizerije v tej "najbogatejši deželi na svetu". Nešteto brezdomcev se vozi na ta način iz kraja v kraj po vsi prostrani deželi.

Ker sem želel dobiti v tej nasebini čimveč informacij, smo obiskali še nekaj rojakov, med njimi brat Frank M. in Edvarda Tomšiča. Včasih sta bila naša delavna somišljenika, zdaj pa sta aktivna le še v društvih. Povabil sem ju, da naj spet stopita v naše vrste.

Ko sem opazoval neprijateljske odnose med gotovimi rojaki, ki bi lahko delali skupaj in skupno, mi je bilo težko. Zivljenje v teh razmerah je že tako neprijetno. Če je pokvarjeno še z mržnjami — upravičenimi in neupravičenimi — je toliko težje.

Mrs. Frank L. Tomšič je pojamarala, da so menda časi taki in da se ljudje nič ne uče. In če se kdo dela, da kaj ve, mu pa zamerijo! Tudi ona je med resigniranci in se mi zdi, da je začela gledati svet največ skozi črne naočnike.

Blizal se je večer in Mrs. Boltezar je svetovala, da naj odpotujemo nazaj proti Pueblu. Rad bi še pokramljal z rojaki — govoril z njimi iz duše v dušo — toda potoval sem z naglico, da bi več videl in več slišal v dnevih, ko so mi bili odmerjeni za ta poset po Coloradu.

Ko smo se bližali na povratku Pueblu, sem gledal na množico luči v mestu, na mostove preko železniških prog, in na napol mrtve stene, ograje in poslopja velike jeklarne Minnequa, kjer je delalo in pustilo svoje moči že tisoče naših rojakov. Zdej so večinoma doma in čakajo, da jih steelwork Minnequa zopet pozove.

(Dalje prihodnjič.)

Ako bi bile obljube v kapitalističnih listih SLUŽBE, ne bi bilo danes nobenega brezposelnega več.

Who Are the Betrayers of Unity?

By Edward Levinson.

The "united front" of the Socialist and Communist parties in the projected "United States Congress Against War" has come to an end. This was the first effort to establish unity on a national scale. Its failure is a set-back to the class-conscious section of the American working class as well as to the cause of peace which requires such desperate efforts at this state of world affairs. The facts of the disruption of the united front should be broadcast among all sincere members of the labor movement so that responsibility may rest where it belongs—in the inner circle of the Communist Party. Only if the facts are known will the wreckers of the united front receive their just deserts; and only by facing the bitter experience of past failures can a real and lasting united front be possible in the years ahead.

The reasons for Socialist withdrawal from the "anti-war congress" are fully set forth in the statement "To the Workers of the United States and All Opponents of War". Copies may be obtained from the national office of the Socialist party. Here we can only summarize it briefly. The Socialist Party entered the united front although its central vehicle—the American Committee for Struggle Against War—was Communist in inspiration, direction and control. Nevertheless the national executive committee of the Socialist party considered the necessity for struggle against war so imperative that it voted to attempt cooperation. Two conditions were laid down: 1) that the congress shall be devoted primarily to a fight against international warfare and not to an attack on the policies of the constituent organizations; 2) that the arrangements committee and

all sub-committees shall be so balanced as to guard against domination by any single group. The conditions were accepted by the entire arrangements committee. The first condition was promptly violated by the Communists; the second proved inadequate.

The Communist Role
The Communists played a dual role. On the arrangements committee the Communist representatives, by and large, played a conciliatory role. There were few difficulties which were not ironed out. But no sooner would a meeting of the arrangements committee adjourn, than the next day would bring fulminations from the Central Executive Committee of the Communist party and from the Communist Daily Worker against the Socialist party and its representatives on the arrangements committee. After the first of these attacks, the Socialists served notice that repetition would bring withdrawal of Socialist endorsement. The violation of the agreement was plain. Robert Minor for the Communists gave assurance that the attacks would cease. But his promise did not bind the Communist higher-ups. Beginning July 23, the Daily Worker dropped any possible restraint of which it might be capable. The stupidest lies about the Socialist war record were dished up. At the meeting of the arrangements committee of July 28th, the Socialists announced the end of the united front.

What followed should prove beyond a doubt that the Communists were working to disrupt the congress in order that they might again raise their stock-in-trade cry of "Socialist betrayal".

The Socialist Position
The Socialist strategy in entering the united front has

proved correct. The N. E. C. of the Socialist Party hoped, first, that a united front might be accomplished; failing this, it wished to demonstrate that the Socialist were ready for a united front much as the Communists might wish to prevent it. The second objective, unfortunately for the immediate possibility of the united front, has been achieved. But the record of the Socialist party is clear. We entered the united front against war, we worked for it—and it was disrupted by the Communist party. Every class conscious worker will brand the Communist party as the betrayers of working class unity.

The Communists may be expected to use every subterfuge to make unknowing workers and labor organizations believe they still have Socialist support for their congress. They have circulated many thousands of calls containing the names of Socialists. In every organization where these calls are read they must be exposed as falsehoods. The anti-war congress is almost exclusively a Communist affair. To the extent that it may produce anti-war sentiment, we wish it well. But it must be recognized for what it is—a narrow-gauged Communist affair from which all substantial non-Communist elements in the labor movement have been forced to withdraw. If it desired to play fair, it would change its name to the Communist Anti-War Conference and openly entrust its direction to the Central Executive Committee of the Communist Party.

On His Feet Again

"Good morning, Mrs. Kelly," said the doctor, "did you take your husband's temperature, as I told you?"
"Yes, doctor. I borrowed a barometer and placed it on his chest; it said 'very dry,' so I went and bought him a pint of beer and he's gone back to work."

Cleveland Comrades Busy for coming Election

The primary election in Cleveland will be held on Tuesday, October 3. Our candidates whom we seek to place on the ballot are O. K. Wheelock for mayor; Charles Hockenbrough for school board; Sidney Yellen, secretary of the state Socialist party, Joseph Martinek, editor of a Bohemian Socialist weekly, Louis Zorko, member of branch 27 JSF, and Frank Barbic Sr., member of branch 49 JSF, are socialist candidates for councilmen.

The 32nd ward branch has been soliciting signatures on petitions to place candidates on the ballot. Our candidate in this ward is Frank Barbic Sr. Some of our comrades who are doing most of the work are Anthony Pirc, Joseph Močan, Louis Jarc and Frank Barbic Jr. Among the members of branch 49 and 27 JSF that also helped in this work are Anton Skapin, Joseph Durn, Matt Zabukovec and Anton Jankovich. John Hrovat and Lewis Femece, our sympathizers, also gave us a hand.

Two hundred signatures are required to place our candidate for councilman on the ballot. In the 32nd ward we received more than the quota, mostly among the American speaking people. Most of the Slovenes had already signed petitions for Anton Vehovec, a Democrat, but we hope that they will vote for the Socialist party ticket and for our candidate in the 32nd ward who is also a union man.

Frank Barbic, who received a fractured skull when he fell off a porch on July 7, is now permitted to get up and will be all right in about five weeks according to the doctor. When he first entered the hospital no one knew whether he would survive or not. But he passed the crisis and is now well on his road to recovery.—A member of the 32nd ward branch.

Milwaukee Branches to hold Outing Sun. Sept. 3.

A Basket Picnic, sponsored by branches No. 37 and 180 JSF of Milwaukee, will be held Sunday, September 3, at Army Lake. All comrades are urged to attend this outing and invite their friends. A truck, leaving from in front of the S. S. Turn Hall at 9 A. M., will be at the disposal of those who have no other means of transportation free of charge. Plenty of good refreshments will be available and entertainment provided for both young and old.

The net proceeds of this affair will be donated to the sustaining fund of Proletarec. Do your share to help make this picnic a success and thus help Proletarec carry on its good work of Socialism.

Remember! S. S. Turn Hall, Sunday, September 3, at 9 A. M.
A. J. K.

German Socialists Appeal to American People for Aid

An appeal from the German Socialist Party to the American people to render financial and moral aid to their fight on the Hitler regime was made public here by the League Against Fascism 7 E. 15th Street. The German Socialist appeal was forwarded by the executive of the party from its headquarters in Prague and was signed by Otto Wels, chairman of the party and its former leader in the Reichstag.

The appeal pledged an unceasing fight on Nazi rule and appealed to "all liberty loving elements in the

In A Nut-Shell

The Economic Conference in London unanimously decided that something was wrong somewhere and that somebody should do something about it, but couldn't agree what it was or who should do it, or why, or to whom.

According to the Manchester Guardian, MacDonald said he felt in his soul that co-operation beat extermination. M. Daladier allowed he'd be for anything that favored France and didn't cost anything. Chamberlain of Great Britain believed in international co-operation so long as it didn't interfere with British supremacy on land, water and in the air. Signor Jung of Italy pledged support to any measure that gave the best to Italy. Baron Neurath of Germany said he would co-operate with anybody willing to give something to Germany. Litvinoff of Russia hinted all that Capitalism needed was a stick of dynamite. In addition he tried to turn the economic conference into an economic conference and was voted not a gentleman. Thereupon, the conference adjourned, the hall being needed for a conference of American delegates to find out who has their policy, if any.—The American Guardian.

To Aid Anti-Fascist Fight

In order to help its campaign against German Fascism, the League Against Fascism, asks all those who have copies of magazines with articles about Fascism which they do not want to send them to the League headquarters at 7 East 15th Street, New York City. The League wants them in order that its files may be complete.

The League also announces that copies of the Neuer Vorwärts, the German Socialist paper published in Karlsruhe, are available at the Rand Book Store at the same address.

The hungry man who throws a brick through a bake shop window for sake of a loaf of bread is a robber. The man who throws 10,000 workers on the street robbing them of millions of loaves of bread is a captain of industry.

United States" for aid. The text of the appeal follows:
"To the American People!
"German Fascism has brought bloody terror, bitter need, and boundless misery upon millions of men, women and children. Tens of thousands are languishing in jails, prisons, and concentration camps, merely because their opinions are displeasing to the present rulers, because they have worked for peace and mutual friendship among nations, or because they are of Jewish race, though born of German mothers and of German soil.

"The wives and children of these captives are in dire want. Hundreds of thousands have lost the means of subsistence. Enormous is the number of those who are in hiding in fear for their lives, enormous also the number of those who have fled across the frontier, without means to support themselves or their dependents at home.

"The persecution is growing day by day. Women and children are being imprisoned as hostages. The horrors of the Spanish Inquisition are being re-enacted. Books by the greatest minds of all the ages are prohibited and burned. Hundreds of men have been done to death in the prisons, shot while trying to escape, or put into bags and thrown into the rivers to drown.

"The triumph of Fascism would be a disgrace to Europe and to the civilized world. For all liberal minded men the watchword is: 'The honor of humanity is entrusted to us. Let us defend it!'

"We German Social Democrats remain true to our ideals. Now, as in the past, we strive for a social order which will bring peace and freedom for the people, employment and bread for the working class. This earns us the deadly enmity of the present regime in Germany. But we know that we are fighting in the spirit of millions of German workers. They are for the time silenced by an unheard-of reign of terror, but the most brutal oppression cannot shake their faith in democracy.

"In their name, in the name of all the forces of liberty among the German people, we turn to the liberty-loving elements in the United States with our plea for comradely help. Come to our aid, that the heroic efforts of the persecuted and tortured Socialists and Democrats in Germany may win the day. Our struggle is your struggle, our aims are also yours.

"The Executive Committee of the Social Democratic Party of Germany,
"Otto Wels, Chairman."
"Prague, Czechoslovakia,
July 27th, 1933."

The Recall League of Milwaukee has finally filed papers demanding the resignation of Mayor Daniel W. Hoan, Socialist. A judge is to rule within the next ten days whether Milwaukee shall hold a special recall election. This decision shall be rendered as soon as Mayor Hoan presents his case. After what Mayor Hoan and the Socialists have done for Milwaukee it is surprising that a recall movement was able to secure 45,000 signatures. To bring a City out of the worst depths of crime and corruption to a position of fame and prominence evidently means nothing to these signatories. To have an honest and able official is despicable to the infamous politicians and real estate bosses. They want to rule Milwaukee in the same manner that other large cities are ruled. They want crime and corruption to be an affair of politics and political office holders. Mayor Hoan has divorced politics and politicians from the rackets and racketeers, gamblers and gambling dens, thieves and murderers and their hangout. Every one of the 45,000 signatories who attached their names to the recall petitions has asked for the return of evil conditions and the alliance of capital and crime.

It has been explained before that large real estate operators are behind the move to oust Hoan. These real estate operators have reaped vast fortunes from the poor by selling them land and lots at outrageous profits. Since the depression has cut off their easy prey because the people are unable to purchase lots, these real-estate speculators clamor for the reduction of taxes in order to evade their just share of the upkeep, although they pressed the city administration for improvements while land prices were booming. One would say, "but they can't remove Hoan" and ordinarily we would be inclined to agree that Hoan's record does not justify the enactment of a league for his removal. However, the democrats and republicans' politics aren't played on the basis of ability and performance. Politics are played by them on lies, mud slinging and money. They have large amounts of money and they lie—so loudly that they generally have the greatest chance to bluff the people. We Socialists are obligated to fight our issues on their merits. Hence, Mayor Hoan and the Socialists will have a hard job to convince the poor and underpaid taxpayers that the cry of cut taxes of the real estate speculators is false. People, that is many of them, are so narrowminded or else uninformed, also, desirous of obtaining all they can for nothing, that no decent argument can penetrate thru their craniums.

Of favoritism? Workers of Milwaukee! Unite to retain Hoan! Don't permit the hogs to sidetrack the progress of an efficient Mayor whose every effort has been bent to assist the workers.

A very large crowd attended the Pioneer picnic last Sunday. Quite a number of our comrades were seen in the grove. The program was lengthy but interesting.

Socialist Club No. 1 JSF will hold its regular monthly meeting Friday night where we will continue the discussion on Germany and Hitlerism and what brought on the present chaos.

In another ten days we will be holding our postponed Cook County Socialist picnic. It is very important that a good campaign of agitation for a large attendance begin at once. As a rule, postponed picnics are generally more poorly attended than initially scheduled affairs. However, let us make this one an exception on Saturday, Sept. 2.

Over this coming weekend the Young Peoples Socialist League will hold its regular convention in Reading, Pa. We are happy to learn that a record delegation is anticipated. We wish to greet the young Socialists and wish them success in their deliberations. The YPSL is growing rapidly and gaining prestige wherever it has been called upon for a performance. They are a valuable asset to the Socialist Party.

Two items from contemporary journalism under the New Deal should be tied together and kept for posterity:
"Our business has been splendid and growing steadily during the depression."—Dog food manufacturers.
"A million unemployed will get no food this week; I fear riots."—New York Director of Relief Frank Taylor.

The Last Merger

Then there was the big fish who having eaten all the little fish starved to death because there were no more little fish to eat.—The American Guardian.

N.I.R.A.
AND THE
Workers
The first pamphlet on the Act from a working class viewpoint.
SEND 10c FOR A COPY
Socialist Party of America
549 RANDOLPH ST.
CHICAGO, ILL.

OUR DOINGS HERE AND THERE

The discussion on the Rise of Fascism and Hitler in Germany will be continued at the meeting of branch 1 JSF Friday, August 25. Several of our comrades have a different opinion than that of comrade Oyen as to who is to be blamed for the Fascist rule in Germany. Whether or not the tactics of the Social Democrats in office during this period of crisis were for the best interest of all, we will judge from the discussion Friday night. The meeting will begin at 7:30. Invite your friends.

Our comrades within the Lawndale district are urged to be at 26th and Millard Ave., Thursday night at 7:30 where a street corner meeting will be held. Co-operation is necessary and we must have it at these meetings if we are to carry on our Socialist propaganda. Literature must be distributed, therefore your help is needed so be there.

For next Thursday night, August 31, a crew of workers are needed to distribute hand bills, along 26th St., advertising the Cook County Socialist Party Picnic. The hand bills are available at the office of Proletarec. The program for the picnic is all arranged for and now the task before us is agitation for a good attendance. Prominent Socialists will speak, good singing by several singing societies will be heard, a gymnastic exhibition displayed and there will be dancing in the evening to a good orchestra. The picnic will be held Saturday, September 2, at Pilsen Park, one block east of Kedzie on 26th St. Admission tickets are only 25c.

Branch 37 JSF in Milwaukee and 180 in West Allis, Wis., have planned for an outing at Army Lake Sunday, September 3. The committee in charge of this affair will prepare some interesting events for entertainment and speakers to give short talks. Transportation has also been

provided for those who have no other means of getting to the picnic. Cars will be waiting at the S. S. Turn Hall.

On Saturday, September 9, the Slovene Local 61 of the Workers Committee on Unemployment will give a Moonlight Picnic at Kegel's Grove. In case of bad weather or rain this affair will be held in the lower SNPJ Hall. Admission 15c.

From Little Falls, N. Y., comrade Elizabeth Penich writes about the conditions there. She says most of the people are still waiting for Roosevelt's new deal. His NIRA, she says, has decreased wages of those working while production and hours remain the same. Such have been the results most everywhere and not until the workers organize both industrially and politically can they expect to free themselves from the capitalist system which exploits them for profit.

Branch 1 JSF will celebrate its 30th Anniversary on Sunday, October 29, at the CSPA Hall on 18th and May Sts. Thirty years of educational work, participating in all Socialist campaigns, distributing literature as well as being one of the leading branches in cultural activities, is quite a period of time and something to be proud of. For this occasion the dramatic committee plans a fitting program of which an outline will be given at Friday night's meeting.

In Detroit, members of the Slovene National Home will give a picnic on Sunday, August 27, at Trampush's farm on 9 Mile Rd. and Russell Ave. Joseph Korsic says they are going to try to raise the temperature on some of their frozen assets in one of the banks that failed, therefore invites all friends to help in this work. We are of the opinion that everybody will be in for a good time and wish we could be there.
John Rak.

DEAD END STREET

